

Xét hàm số $f(x) = 1 + \frac{2014}{1+x}$ trên $[0; +\infty)$. Ta thấy $f(x)$ liên tục và nghịch biến trên $[0; +\infty)$

(Vì $f'(x) = \frac{-2014}{(1+x)^2} < 0$). Do đó $1 < f(x) \leq 2015$.

Ta có $x_{n+1} = 1 + \frac{2014}{1+x_n} = f(x_n)$ với mọi $n \Rightarrow$ dãy (x_n) bị chặn.

Mặt khác, ta có $x_1 < x_3 \Rightarrow f(x_1) > f(x_3) \Rightarrow x_2 > x_4 \Rightarrow f(x_2) < f(x_4) \Rightarrow x_3 < x_5 \Rightarrow \dots$. Suy ra dãy (x_{2n+1}) là dãy đơn điệu tăng và bị chặn, còn dãy (x_{2n}) là dãy đơn điệu giảm và bị chặn, nên các dãy $(x_{2n+1}), (x_{2n})$ có giới hạn hữu hạn.

Giả sử $\lim x_{2n+1} = a$ và $\lim x_{2n} = b, (a, b \geq 1)$.

Từ $x_{2n+1} = f(x_{2n}) \Rightarrow \lim x_{2n+1} = \lim f(x_{2n}) \Leftrightarrow a = f(b)$.

$x_{2n+2} = f(x_{2n+1}) \Rightarrow \lim x_{2n+2} = \lim f(x_{2n+1}) \Leftrightarrow b = f(a)$.

Vậy ta có hệ
$$\begin{cases} b = 1 + \frac{2014}{1+a} \\ a = 1 + \frac{2014}{1+b} \end{cases} \Leftrightarrow a = b = \sqrt{2015}.$$

Vậy $\lim x_n = \sqrt{2015}$.

Bài 28. Cho dãy số (x_n) được xác định bởi
$$\begin{cases} x_1 = 2, 1 \\ x_{n+1} = \frac{x_n - 2 + \sqrt{x_n^2 + 8x_n - 4}}{2} \quad (*), n = 1, 2, \dots \end{cases}$$
 với mỗi số

nguyên dương n , đặt $y_n = \sum_{i=1}^n \frac{1}{x_i^2 - 4}$. Tìm $\lim y_n$.

Hướng dẫn giải

Ta có kết quả sau: với số thực $a > 2$ bất kì, ta có.

$$\frac{a-2+\sqrt{a^2+8a-4}}{2} > \frac{a-2+\sqrt{a^2+4a+4}}{2} = \frac{a-2+(a+2)}{2} = a.$$

Do đó $2, 1 < x_1 < x_2 < \dots$. Suy ra dãy (x_n) là dãy tăng, giả sử bị chặn trên tức là có giới hạn $\lim x_n = L > 2$.

Chuyển qua giới hạn điều kiện (*) ta có phương trình.

$$x = \frac{x-2+\sqrt{x^2+8x-4}}{2} \Leftrightarrow x^2 - 4 = (x+3)(x-2).$$

phương trình này không có nghiệm hữu hạn lớn hơn 2.

Suy ra dãy (x_n) tăng và không bị chặn trên nên $\lim x_n = +\infty$.

$$\text{Ta có } x_{n+1} = \frac{x_n - 2 + \sqrt{x_n^2 + 8x_n - 4}}{2} \Leftrightarrow 2x_{n+1} - x_n + 2 = \sqrt{x_n^2 + 8x_n - 4}.$$

$$\Leftrightarrow (2x_{n+1} - x_n + 2)^2 = x_n^2 + 8x_n - 4 \Leftrightarrow x_{n+2}^2 - 4 = (x_n + 3)(x_n - 2).$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{x_n - 2} = \frac{x_n + 3}{x_{n+1}^2 - 4} = \frac{x_n + 2 + 1}{x_{n+1}^2 - 4} = \frac{1}{x_{n+1} - 2} + \frac{1}{x_{n+1}^2 - 4}.$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{x_{n+1}^2 - 4} = \frac{1}{x_n - 2} - \frac{1}{x_{n+1} - 2}.$$

$$\text{Suy ra } y_n = \sum_{i=1}^n \frac{1}{x_i^2 - 4} = \frac{1}{x_1 - 2} - \frac{1}{x_{n+1} - 2} = 10 - \frac{1}{x_{n+1} - 2}.$$

Vậy $\lim y_n = 10$.

Bài 29. Dãy số thực $(x_n) (n \in \mathbb{N})$ được xác định bởi: $\begin{cases} x_0 = a \\ x_{n+1} = 2x_n^2 - 1 \end{cases} (\forall n \in \mathbb{N})$. Tìm tất cả các giá trị của a để $x_n < 0$ với mọi số tự nhiên n .

Hướng dẫn giải

Giả sử $x_n < 0$ với $\forall n \in \mathbb{N}$.

Từ $x_{n+2} = 2x_{n+1}^2 - 1 < 0$ có $-\frac{\sqrt{2}}{2} < x_{n+1} < 0$.

Lại từ $-\frac{\sqrt{2}}{2} < 2x_n^2 - 1 < 0$ có $-\frac{\sqrt{2}}{2} < x_n < \frac{-\sqrt{2} - \sqrt{2}}{2} \Rightarrow -1 < x_n < -\frac{1}{4}, \forall n \in \mathbb{N}$.

Suy ra $\left|x_n - \frac{1}{2}\right| > \frac{3}{4}$ và $\left|x_n + \frac{1}{2}\right| < 1, \forall n \in \mathbb{N}$.

Từ đó $\left|x_{n+1} + \frac{1}{2}\right| = \left|2x_n^2 - 1 + \frac{1}{2}\right| = 2\left|x_n^2 - \frac{1}{4}\right| = 2\left|x_n - \frac{1}{2}\right| \cdot \left|x_n + \frac{1}{2}\right| > \frac{3}{2}\left|x_n + \frac{1}{2}\right|, \forall n \in \mathbb{N}$.

Áp dụng liên tiếp bất đẳng thức này, ta có:

$$\left|a + \frac{1}{2}\right| = \left|x_0 + \frac{1}{2}\right| < \frac{2}{3}\left|x_1 + \frac{1}{2}\right| < \left(\frac{2}{3}\right)^2 \left|x_2 + \frac{1}{2}\right| < \dots < \left(\frac{2}{3}\right)^n \left|x_n + \frac{1}{2}\right| < \left(\frac{2}{3}\right)^n, \forall n \in \mathbb{N}.$$

Mà $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^n = 0$ nên phải có $\left|a + \frac{1}{2}\right| = 0 \Rightarrow a = -\frac{1}{2}$.

Thử lại với $a = -\frac{1}{2}$ thì $x_n = -\frac{1}{2} < 0, \forall n$.

Vậy $a = -\frac{1}{2}$ là giá trị duy nhất cần tìm.

Bài 30. Cho dãy số thực (x_n) xác định bởi:
$$\begin{cases} x_1 = 2014 \\ x_{n+1} = \sqrt[3]{6x_n - 6\sin x_n}, n \in \mathbb{N}^* \end{cases}$$

Hướng dẫn giải

Sử dụng bất đẳng thức $x - \frac{x^3}{6} \leq \sin x \leq x, \forall x \geq 0$.

Xét hàm số $f(x) = \sqrt[3]{6x - 6\sin x}, x > 0$.

Ta có: $f'(x) = \frac{6(1 - \cos x)}{3\sqrt[3]{(6x - 6\sin x)^2}} > 0, \forall x > 0 \Rightarrow f(x)$ luôn đồng biến với mọi $x > 0$.

Do đó: $f(x) > f(0) = 0, x > 0$. mà $x_2 = f(x_1) > 0$ vì $x_1 = 2014 > 0$.

Vậy ta có $x_{n+1} = f(x_n) > 0, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

Mặt khác: $x_{n+1} - x_n = \sqrt[3]{6x_n - 6\sin x_n} - x_n = \frac{6x_n - 6\sin x_n - x_n^3}{\sqrt[3]{(6x_n - 6\sin x_n)^2} + x_n \sqrt[3]{6x_n - 6\sin x_n} + x_n^2}$.

Vì $x - \frac{x^3}{6} \leq \sin x \leq x, \forall x \geq 0 \Leftrightarrow 6x - x^3 - 6\sin x < 0, \forall x > 0$.

$\Rightarrow 6x_n - 6\sin x_n - x_n^3 < 0$ do $x_n > 0 \Rightarrow x_{n+1} - x_n < 0$.

$\Rightarrow (x_n)$ là dãy giảm và bị chặn dưới bởi 0 nên tồn tại giới hạn hữu hạn.

Giả sử $\lim x_n = x (x \geq 0)$, ta có phương trình:.

$x = \sqrt[3]{6x - 6\sin x} \Leftrightarrow x^3 - 6x + 6\sin x = 0$.

Xét hàm số $g(x) = x^3 - 6x + 6\sin x$.

$g'(x) = 3x^2 - 6 + 6\cos x$.

$g''(x) = 6x - 6\sin x \geq 0 \forall x \geq 0$.

$\Rightarrow g'(x) \geq g'(0) = 0$. Do đó $g(x)$ luôn đồng biến và liên tục với mọi $x \geq 0$.

\Rightarrow phương trình $g(x) = 0$ có nghiệm duy nhất $x = 0$.

Vậy $\lim x_n = 0$.

Bài 31. Cho hai dãy số dương $(a_n)_{n \geq 0}, (b_n)_{n \geq 0}$ xác định bởi: $a_0 = \sqrt{3}, b_0 = 2$ và $\begin{cases} a_n + b_n = \frac{1 + a_{n+1}}{1 - a_{n+1}} \\ a_n^2 + 1 = b_n^2 \end{cases}$.

Với mọi $n = 0, 1, 2, \dots$. Chứng minh rằng hai dãy trên hội tụ và tìm giới hạn của chúng.

Hướng dẫn giải

Ta chứng minh bằng quy nạp $a_n = \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^n}, b_n = \frac{1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^n}}, n = 0, 1, 2, \dots$ (*). Thật vậy.

Với $n = 0$, ta có $a_0 = \sqrt{3} = \tan \frac{\pi}{3} = \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^0}, b_0 = 2 = \frac{1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^0}}$, vậy (*) đúng.

Với $n = 1$, ta có $a_1 = \frac{1}{\sqrt{3}} = \tan \frac{\pi}{6} = \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^1}, b_1 = \frac{2}{\sqrt{3}} = \frac{1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^1}}$, vậy (*) đúng.

Giả sử khẳng định đúng đến $n = k, k \geq 1$, tức là $a_n = \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^n}, b_n = \frac{1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^n}}$.

Ta chứng minh $a_{n+1} = \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}, b_{n+1} = \frac{1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}}$. Thật vậy. Từ (1) ta có.

$$\begin{aligned} \frac{1 + a_{n+1}}{1 - a_{n+1}} &= \frac{\sin \frac{\pi}{3 \cdot 2^n} + 1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^n}} = \frac{2 \sin \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} \cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} + \sin^2 \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} + \cos^2 \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}}{\cos^2 \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} - \sin^2 \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}} = \\ &= \frac{\left(\sin \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} + \cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} \right)^2}{\left(\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} - \sin \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} \right) \left(\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} + \sin \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} \right)} \frac{\sin \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} + \cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} - \sin \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}} = \frac{\tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} + 1}{1 - \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}} \text{ Khi đó từ (2)} \\ \Rightarrow a_{n+1} &= \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} \end{aligned}$$

$$\text{, suy ra } b_{n+1}^2 = a_{n+1}^2 + 1 = \tan^2 \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}} + 1 = \frac{1}{\cos^2 \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}} \Rightarrow b_{n+1} = \frac{1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^{n+1}}}$$

Như vậy theo nguyên lý quy nạp thì $a_n = \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^n}, b_n = \frac{1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^n}}, n = 0, 1, 2, \dots$.

Do đó $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = \lim_{n \rightarrow +\infty} \tan \frac{\pi}{3 \cdot 2^n} = \tan 0 = 0$; $\lim_{n \rightarrow +\infty} b_n = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1}{\cos \frac{\pi}{3 \cdot 2^n}} = \frac{1}{\cos 0} = 1$.

Kết luận: $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = 0$; $\lim_{n \rightarrow +\infty} b_n = 1$. ■.

Bài 32. Cho dãy số (u_n) xác định như sau: $\begin{cases} u_1 = 2014 \\ u_{n+1} = u_n^2 + (1-2a)u_n + a^2; \forall n = 1, 2, \dots \end{cases}$. Tìm điều kiện của a để dãy số (u_n) có giới hạn hữu hạn khi $n \rightarrow +\infty$ và tính giới hạn đó.

Hướng dẫn giải

Ta có: $u_{n+1} - u_n = (u_n - a)^2 \geq 0 \Rightarrow u_{n+1} \geq u_n; \forall n = 1, 2, 3, \dots$

* Suy ra dãy số (u_n) tăng knn; từ đó dãy số (u_n) có giới hạn hữu hạn khi và chỉ khi dãy bị chặn trên.

Giả sử $\lim_{n \rightarrow +\infty} u_n = L (L \in \mathbb{R})$, thì chuyển qua giới hạn hệ thức $u_{n+1} = u_n^2 + (1-2a)u_n + a^2$ ta có:
 $L = L^2 + (1-2a)L + a^2 \Leftrightarrow L = a$.

- Nếu có chỉ số $k \in \mathbb{N}^*$ mà $u_k > a$ thì $u_n > a; \forall n \geq k$ trái với kết quả $\lim_{n \rightarrow +\infty} u_n = L = a$.

Do đó: $u_k \leq a$ với mọi $k = 1, 2, \dots$ hay $u_n^2 - (1-2a)u_n + a^2 \leq a, \forall n = 1, 2, 3, \dots$

$$\Leftrightarrow a - 1 \leq u_1 \leq a \Leftrightarrow a - 1 \leq 2014 \leq a.$$

* Đảo lại: Nếu $a - 1 \leq 2014 \leq a \Rightarrow a - 1 \leq u_1 \leq a$.

$$\Rightarrow (u_1 - a + 1)(u_1 - a) \leq 0 \Rightarrow u_1^2 + (1-2a)u_1 + a^2 - a \leq 0 \Rightarrow u_2 \leq a.$$

$$\text{và } u_1 \leq u_2 \Rightarrow a - 1 \leq u_2 \leq a.$$

Bằng quy nạp ta chứng minh được $a - 1 \leq u_n \leq a, \forall n = 1, 2, 3, \dots$

Như vậy dãy (u_n) tăng knn, bị chặn trên bởi a , do đó dãy số (u_n) có giới hạn hữu hạn.

Kết luận: Với điều kiện $a - 1 \leq 2014 \leq a$ thì dãy số (u_n) có giới hạn hữu hạn khi $n \rightarrow +\infty$ và $\lim_{n \rightarrow +\infty} u_n = a$.

Bài 33. Cho dãy số (u_n) xác định bởi công thức truy hồi $\begin{cases} u_1 = 1 \\ u_{n+1} = u_n + \frac{1}{u_n} - \sqrt{2}, \forall n \in \mathbb{N}^* \end{cases}$. Chứng minh rằng dãy (u_n) có giới hạn hữu hạn và tính giới hạn đó.

Hướng dẫn giải

Đặt $f(x) = x + \frac{1}{x} - \sqrt{2}$; $g(x) = f(f(x)) - x = \frac{1}{x} + \frac{1}{x + \frac{1}{x} - \sqrt{2}} - 2\sqrt{2}$. Khi đó.

$$g'(x) = \frac{-2\left(x - \frac{\sqrt{2}}{2}\right)(x^2 + 1)}{x^4\left(x + \frac{1}{x} - \sqrt{2}\right)^2} \leq 0 \Rightarrow g(x) < g\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = 0 \Rightarrow f(f(x)) < x, \forall x \in \left(\frac{1}{\sqrt{2}}; 1\right) (*).$$

Mặt khác $f'(x) < 0, \forall x \in \left(\frac{1}{\sqrt{2}}; 1\right)$ nên.

$$f(x) < f\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow f(f(x)) > f\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}}, \forall x \in \left(\frac{1}{\sqrt{2}}; 1\right) (**).$$

Từ (*) và (**) suy ra: $\frac{1}{\sqrt{2}} < f(f(x)) < x, \forall x \in \left(\frac{1}{\sqrt{2}}; 1\right)$.

Vậy: $1 = u_1 > u_3 > \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow 1 = u_1 > u_3 > u_5 > \frac{1}{\sqrt{2}}, \dots$ Do đó (u_{2n-1}) là đơn điệu giảm và bị chặn dưới nên tồn tại $\lim_{n \rightarrow \infty} u_{2n-1} = \frac{1}{\sqrt{2}}$.

Vì $f(x)$ liên tục trên $\left[\frac{1}{\sqrt{2}}; 1\right]$ nên $u_{2n} = f(u_{2n-1}) \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} u_{2n} = f\left(\lim_{n \rightarrow \infty} u_{2n-1}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}}$.

Vậy dãy (u_n) được phân tích thành hai dãy con hội tụ tới cùng một giới hạn. Do đó dãy (u_n) có giới hạn bằng $\frac{1}{\sqrt{2}}$.

Bài 34. Cho dãy số (u_n) xác định $\begin{cases} u_1 = 2 \\ u_{n+1} - u_n = \frac{1}{2014}(u_n^2 - u_n), \forall n \geq 1 \end{cases}$. Tính $\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{u_k}{u_{k+1} - 1}$.

Hướng dẫn giải

Theo giả thiết ta có: $u_{n+1} = \frac{u_n(u_n - 1)}{2014} + u_n$ mà $u_1 = 2$ suy ra.

$2 = u_1 < u_2 < u_3 < \dots$ do đó dãy (u_n) là dãy tăng.

Giả sử dãy (u_n) bị chặn trên suy ra $\lim_{n \rightarrow \infty} u_n = L$ với $(L > 2)$ khi đó.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} u_{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{u_n^2 + 2013u_n}{2014} \Leftrightarrow L = \frac{L^2 + 2012L}{2014} \Leftrightarrow \begin{cases} L = 0 \\ L = 1 \end{cases}$$

Vô lý do $L > 2$. Suy ra dãy (u_n) không bị chặn trên do đó.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} u_n = \infty \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{u_n} = 0.$$

Ta có.

$$u_{n+1} = \frac{u_n^2 + 2013u_n}{2014} \Leftrightarrow u_n(u_n - 1) = 2014(u_{n+1} - u_n)$$

$$\Leftrightarrow \frac{u_n}{u_{n+1} - 1} = 2014 \left(\frac{1}{u_n - 1} - \frac{1}{u_{n+1} - 1} \right)$$

$$\Rightarrow S_n = 2014 \left(\frac{1}{u_1 - 1} - \frac{1}{u_{n+1} - 1} \right) \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = 2014.$$

Bài 35. Cho dãy số thực (x_n) xác định bởi: $\begin{cases} x_1 = 2014 \\ x_{n+1} = \sqrt[3]{6x_n - 6\sin x_n}, n \in \mathbb{N}^* \end{cases}$. Tính $\lim x_n$?

Hướng dẫn giải

Sử dụng bất đẳng thức $x - \frac{x^3}{6} \leq \sin x \leq x, \forall x \geq 0$.

Xét hàm số $f(x) = \sqrt[3]{6x - 6\sin x}, x > 0$.

Ta có: $f'(x) = \frac{6(1 - \cos x)}{3\sqrt[3]{(6x - 6\sin x)^2}} > 0, \forall x > 0 \Rightarrow f(x)$ luôn đồng biến với mọi $x > 0$.

Do đó: $f(x) > f(0) = 0 \forall x > 0$. mà $x_2 = f(x_1) > 0$ vì $x_1 = 2014 > 0$.

Vậy ta có $x_{n+1} = f(x_n) > 0, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

Mặt khác: $x_{n+1} - x_n = \sqrt[3]{6x_n - 6\sin x_n} - x_n = \frac{6x_n - 6\sin x_n - x_n^3}{\sqrt[3]{(6x_n - 6\sin x_n)^2 + x_n \sqrt[3]{6x_n - 6\sin x_n} + x_n^2}}$.

Vì $x - \frac{x^3}{6} \leq \sin x \leq x, \forall x \geq 0 \Leftrightarrow 6x - x^3 - 6\sin x < 0, \forall x > 0$.

$\Rightarrow 6x_n - 6\sin x_n - x_n^3 < 0$ do $x_n > 0 \Rightarrow x_{n+1} - x_n < 0$.

$\Rightarrow (x_n)$ là dãy giảm và bị chặn dưới bởi 0 nên tồn tại giới hạn hữu hạn.

Giả sử $\lim x_n = x (x \geq 0)$, ta có phương trình:

$$x = \sqrt[3]{6x - 6\sin x} \Leftrightarrow x^3 - 6x + 6\sin x = 0.$$

Xét hàm số $g(x) = x^3 - 6x + 6\sin x$.

$$g'(x) = 3x^2 - 6 + 6\cos x.$$

$$g''(x) = 6x - 6\sin x \geq 0, \forall x \geq 0.$$

$\Rightarrow g'(x) \geq g'(0) = 0$. Do đó $g(x)$ luôn đồng biến và liên tục với mọi $x \geq 0 \Rightarrow$ phương trình $g(x) = 0$ có nghiệm duy nhất $x = 0$.

Vậy $\lim x_n = 0$.

